

§ 121

Uppsägning av förbundsordning och samarbetsavtal mellan landstinget och länets kommuner för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KS/2016:168)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar på kommunstyrelsens förslag:

1. Säga upp förbundsordningen för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län för omförhandling.
2. Säga upp och omförhandla samarbetsavtalet mellan landstinget och länets kommuner om bildande av en kollektivtrafikmyndighet i form av ett kommunalförbund med direktion.

_____

Björn Hellquist (L) och Folke Nyström (MP) deltar ej i handläggningen eller beslutet på grund av jäv.

_____

Ärendet

Sedan den 1 januari 2012 är den regionala kollektivtrafiken i Västernorrland organiserad i ett kommunalförbund. Medlemmar i kommunalförbundet är Landstinget Västernorrland och länets sju kommuner.

Den regionala kollektivtrafiken är viktig för hållbar regional utveckling i Västernorrland och en effektiv organisation och styrning av kollektivtrafiken i Västernorrland är avgörande för att realisera potentialen hos kollektivtrafiken som utvecklingsresurs.

Mot bakgrund av pågående diskussioner om bildande av en storregion i norra Sverige 2019 genom en sammanläggning av landstingen i Jämtlands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län bör:

- samarbetsavtalet mellan kommunalförbundets medlemmar sägas upp för omförhandling med hänvisning till att Sollefteå kommun genom beslut i kommunfullmäktige den 24 april sagt upp samarbetsavtalet;

- kommunerna och landstinget utse en politiker och en tjänsteman att delta i en översyn av nämnda styrdokument, samt
- landstinget sammankalla utsedda politiker och tjänstemän med målsättningen att genomföra en översyn under hösten 2016.

Mot bakgrund av att Sollefteå kommun har sagt upp samarbetsavtalet med övriga kommuner i länet och landstinget om gemensam kollektivtrafikmyndighet måste en översyn av samarbetsavtalet snarast inledas.

Översynen av styrdokumenterna bör utöver planerad storregionbildning bidra till att tydliggöra styrningen av den regionala kollektivtrafiken bland annat utifrån de synpunkter som framkommit i dialogen mellan kommunerna i länet och landstinget om organisation och styrning av kollektivtrafiken i Västernorrland.

Ärendets tidigare behandling

Förbundsordning och samarbetsavtal

Kommunfullmäktige beslutade vid mötet den 31 oktober 2011 § 122 att godkänna förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län. I förbundsordningen, punkt 17 regleras förbundsordningens varaktighet och medlems rätt till utträde ur kommunalförbundet. I bestämmelsen föreskrivs att en medlem kan säga upp förbundsordningen för omförhandling av villkoren med en uppsägningstid på arton (18) månader räknat från ingången av den månad då uppsägningen sker.

Kommunfullmäktige beslutade också vid mötet den 31 oktober 2011 § 122 att godkänna samarbetsavtal mellan Landstinget Västernorrland och länets kommuner angående bildande av en regional kollektivtrafikmyndighet i form av kommunalförbund med direktion. I avtalet, punkt 12 regleras avtalets giltighet. I bestämmelsen sägs att avtalet efter den 1 januari 2012 automatiskt förlängs i perioder motsvarande mandatperiodernas längd för allmänna val till landstings- och kommunfullmäktige såvida inte samarbetsavtalet sägs upp arton (18) månader före respektive avtalsperiods utgång.

Behov av översyn av styrdokumenterna

Indelningskommittén (dir 2015:77) har till uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting. I ett delbetänkande till Regeringen föreslås en ny regional indelning från den 1 januari 2019. Kommittén föreslår en sammanslagning av de fyra nordligaste landstingen. Idag är den regionala kollektivtrafiken organiserad på olika sätt i de fyra nordligaste länen. Inför bildandet av en storregion är det nödvändigt att skapa en ny gemensam organisation för kollektivtrafiken. Mot denna bakgrund bör förbundsordningen för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län sägas upp för omförhandling.

Kommunfullmäktige i Sollefteå kommun beslutade den 24 april 2016 att säga upp samarbetsavtalet med övriga kommuner och landstinget avseende Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län. Det innebär att kommunerna och landstinget måste inleda en process för att omförhandla avtalet.

Dialog mellan landstinget och kommunerna i länet

I anslutning till styrelsemötet för Kommunalförbundet Västernorrland den 26 maj 2016 diskuterade politiska företrädare för kommunerna i länet och landstinget hur man ser på organisation och styrning

av kollektivtrafiken i Västernorrland. Detta mot bakgrund av dels stundande storregionbildning, dels att Sollefteå kommun har sagt upp samarbetsavtalet och dels upplevda otydligheter i styrningen av kommunalförbundet.

Mötesdeltagarna enades om följande slutsatser:

- att förbundsordningen för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bör sägas upp för omförhandling med hänvisning till planerad storregionbildning 2019;
- att samarbetsavtalet mellan kommunalförbundets medlemmar bör sägas upp för omförhandling med hänvisning till att Sollefteå kommun genom beslut i kommunfullmäktige den 24 april sagt upp samarbetsavtalet;
- att kommunerna och landstinget bör utse en politiker och en tjänsteman att delta i en översyn av nämnda styrdokument, samt
- att landstinget sammankallar utsedda politiker och tjänstemän med målsättningen att genomföra en översyn under hösten 2016.

Mötet underströk vidare att en översyn bör syfta till att skapa tydligare och bättre förutsättningar för organisation och styrning av den regionala kollektivtrafiken i Västernorrland.

Därutöver underströk mötet vikten av att utveckla dialogen mellan kommunalförbundet och medlemmarna, samt att i styrdokumenterna tydliggöra formerna för dialog.

Det är givetvis upp till varje enskild kommun respektive landstinget att självständigt i demokratisk ordning ta ställning till behovet av översyn.

Beslutsunderlag

Förbundsordning och samarbetsavtal avseende Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Sollefteå kommuns beslut om uppsägning av samarbetsavtal avseende gemensam kollektivtrafikmyndighet.

Minnesanteckningar från möte om organisation och styrning av kollektivtrafiken i Västernorrland den 26 maj 2016 i Örnsköldsvik.

Protokollsutdrag till
Kollektivtrafikmyndigheten
Kommunledningskontoret

Exp / 2016

